

Naročnina listu:

Celo leto . . . K 12.—

Pol leta . . . „ 6.—

Četrt leta . . . „ 3.—

Mesečno . . . „ 1.—

Zunaj Avstrije:

Celo leto . . . K 17.—

Posamezne številke

: 10 vinarjev. :

STRAŽA

Inserati ali oznanilase računijo po 12 vinarjev
od 6redne petivrstice: pri-
večkratnih oznanilih velik
popust. :„Straža“ izhaja v pon-
deljek, sredo in petek
popoldne. :

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.**Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.****Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.**

Tako delajo.

Znana in v grozno škodo našega ljudstva žal že le prevečkrat dokazana resnica je, da liberalci ne znajo gospodariti s tujim, bodisi javnim, bodisi zaupanim jim denarjem. Glavna, goriška Trgovsko-obrtna, goriška Mizarska zadruha, celjska liberalna zveza itd., so imena, pri katerih človeka kar pretrese. Z brezprimerno lahkomišelnostjo in kaznjivo kratkovidnostjo so liberalci pri teh zavodih napravili milijone ljudskega premoženja in na stotine ljudi spravili na beraško palico. Kletve mnogih opeharjenih, prevaranih in obubožanih teže nad glavami raznih liberalnih „gospodarskih talentov“ in marsikatera žuljava pest se stisne, če imenuješ ime enega ali drugega teh poštenjakov.

V novejšem času so pa doprinesli liberalci še drug dokaz svojih „gospodarskih“ zmognosti: šli so med panamiste. Kakor posnemamo po ljubljanskih listih, se je odkril v Ljubljani pravcati liberalni panama. Smrdeča afera še ni dognana v vseh podrobnostih, vendar razkrila je gnulobo in korupcijo, kakoršne so zmogni le — liberalci. Z denarjem, določenim za mestne ubože, so se godile, kakor poroča „Slovenec“, največje nerednosti: reveži so — stradali in zmrzovali, gotovi liberalni agitatorji so pa žrli.

Razkril je celo zadevo „Slovenec“. V svoji številki od dne 31. oktobra prinaša daljši članek, v katerem dokazuje, da so se vršile v mestnem ubožnem zakladu velike nerednosti. Na račun in pod firmo revežev se je podpiralo znane liberalne agitatorje, ki so zato pri volitvah z vso vnetostjo delali za liberalce. „Slovenčev“ razkritje je vzbudilo ogromno senzacijo, nad brezprimernim liberalnim škandalom se je zgrozila cela javnost. Z napetostjo je vsa čakala na odgovor liberalcev. V nedeljo, dne 2. t. m., je imel liberalni general župan dr. Tavčar v Ljubljani shod in vse je bilo radovedno, kaj bo odgovoril na „Slovenčeve“ obdolžitve. In dr. Tavčar se je v svojem govoru tudi res dotaknil te umazane zadeve. Po poskusu, naslikati celo zadevo kot posledico političnega nasprotstva in sovraštva, se je moral vendar spustiti tudi v nekako indirektno priznanje. Rekel je:

„Jaz stojim na stališču strogih revizij. Take revizije služijo vsakemu javnemu uradu v največjo korist. Pozivljam torej deželni odbor, da naznani za-

devo takoj kazenskemu sodišču, če je v resnici zasledil kako defraudacijo pri ubožnem zakladu. Drugačje v tem pogledu nočem navajati. Do prihodnje seje občinskega sveta mora biti zadeva jasna, kakor beli dan. Dobil pasem že sedaj vtisk, da se bo šlo pri celisti stvari za Zagarjevo voljilo za mestne uboge, ki se je do leta 1911 vodilo pri ubožnem zakladu. V tem letu pa se je preneslo med ustanove, kamor v resnici spada. Vsled tega se je ubožni zaklad znižal za 11.531 K 30 vin. Ravno za toliko pa se je zvišal ustanovni zaklad. Kakor rečeno: S preiskavo na dan! Če si je kdo prilastil kaj ubožnega zaklada, naj pride pod ključ kazenskega sodnika! Te besede zvane precej kakor nekako tiho priznanje, da ni bilo vse v redu.

„Slovenec“ od dne 3. t. m. nadaljuje s svojo kampanjo in piše na uvodnem mestu pod naslovom: „Liberalni panama“ sledeče: „Zgodile so se stvari, ki morajo pretresti vsakega, ki si je ohranil še kolikaj čuta za poštenost. V ljubljanski mestni upravi se je jemalo mestnim ubožcem, kar bi se jim dalo moralno. Koga to ne pretrese? Jemal se je kos kruha stradalajočim, srajca in kos premoga zmrzujočim — to je slika „mestnega gospodarstva“ v Ljubljani! Rdečico sramu mora to početje liberalne klike pogoniti v obraz vsakemu poštenemu ljubljanskemu meščanu brez razlike stranke. In kam je šel denar? Deloma vsaj se to ve. Med „ubožci“, ki so dobivali izdatne podpore, najdete znane volilne agitatorje gospodujoče stranke. Ti surovi razgrajaci, ki smo jih videli na „delu“ ob vsakih ljubljanskih volitvah — ti so žrli na račun mestnih ubožcev. Mestni ubožci pa so stradali in zmrzovali, poginjali lakote. To je liberalno občinsko gospodarstvo v deželnem stolnem mestu Ljubljana, v središču Slovenije! — Neko drugo vprašanje se vsiljuje. Če se je tako postopalo s tisočaki pri ubožnem zakladu — kako se je še le moralo postopati s tisočaki in milijoni, ki so se obrnili skozi desetletja v drugih oddelkih mestnega gospodarstva? Kam so se obrnile ogromne svote, ki jih je izposodila mestna uprava za razne zgradbe — katera se pa nikdar niso izvršile?“

Te težke in obremenilne konštatacije „Slovenca“ so spravile liberalce iz ravnotežja. Med tem, ko drugače tako zgovorni „Slovenski Narod“ še v ponedeljek ne najde druge, kot precej medle dr. Tavčarjeve obrambe, je včerajšnji ves divji. Liberalno gla-

silo se je končno vendar le zavedlo, da je treba ta škandalozni panama prikriti, če ne bi končno spregledali tudi najzarukanejši pristaši, zato včerajšnji „Slovenski Narod“ med ploho „falotov“ in drugih psovok celo zadevo zanika. Brez kakega dokaza vpije, da so se „klerikalni falotje“ zlagali, ker se jim radi imunitete poslanca Gostinčarja ni treba bati sodnije. Slab in smešen zagovor, ko vendar, vsi vemo, da varuje liberalne obrekovalce in lažnjivce imuniteta ljubljanskega poročnega sodišča. Umevna pa je ta nepopisna groza, ki govori iz liberalne psokujoče obrambe: v enem mesecu bodo volitve in teh se liberalci boje. Že itak se njihove pozicije povsod majajo, razkritje tega panama pa jim mora odvzeti zadnjo trohico kredita med volilstvom. V družbi liberalnih panamistov pač ne bo hotel biti noben pošten volilec.

Socialdemokratska mizerija.

Komaj nekaj čez dve leti je minulo, ko je v taboru socialne demokracije vsled junijskih zmag vladalo nepopisno veselje, kateremu je potem sledil rudeči in krvavi 17. september. Takrat so se postavljali razni Adlerji in tovariši kot gospodarji položaja, kot gospodarji Avstrije. Bili so tedaj tudi v istini neomejeni gospodarji dunajskih cest in ulic. In bolj širokoustno, kakor so takrat govorili rudeči demagogi, se še nikdar ni slišalo govoriti. Preobrat z nato sledečim rajem v bodoči državi bi se bil moral po njihovem bahavem govorenju izvršiti najpozneje v teku pol leta.

In danes? Kakšen preobrat! Te dni je zborovala na Dunaju letošnja glavna skupščina nemškoavstrijske socialne demokracije. Debate napravljajo vtis, kakor da bi bila v „Arbeiterheimu na Ottakringu“ zbrana peščica revščine, ne pa cvet nekdanj tako ponosne socialne demokracije. Pravcati in popolni mačak!

Že poročila vodij socialne demokracije komaj in komaj prikrivajo silno slabo razpoloženje in vkljub temu, da je bilo tudi v tem letu v blagajno socialne demokracije vplačanih po delavstvu okrog 2.500.000 kron, se ne da prikriti boleš nad dejstvom, da je število članov v tem letu silno padlo. Ta boleš se je pa najbolj pokazala ob priliki debate o parlamen-

PODLISTEK.

Zofka.

Napisal Feliks Grögl.

I.

Bilo je lepega jesenskega večera.

Učitelj Gropa je sedel s svojo ženo v zeleni urti na vrtu in pestoval dveletno Reziko. Sedemletni Francek pa je čital glasno iz začetnice ter skrbno spraševal mamo, kaj pomeni ena ali druga beseda. Naenkrat se zaslišijo stopinje in kmalu potem stopi tudi že stari župan v utico.

„Dober večer želim vsem skupaj!“

„Bog daj!“ so mu odgovorili.

„No, kaj pa bo novega?“ je začel skoraj šalji-vo učitelj.

Župan pa se je stegnil v žep ter privlekel na dan velike nove očale, ki si jih je kupil še le pred tednom v mestu, jih nataknil na nos ter začel razvijati neke papirje.

„Tako je, gospod učitelj“, je pričel. „800 goldinarjev že plačujemo vsako leto za učce, pa še zmiraj ni dosti, še zmiraj se nam pncujo. Danes je zopet prišla ženska s tremi otroci. Tukaj so dokumenti“, se je jezil in vrgel papirje na mizo pred učitelja.

Ta jih je hitro razvil in čital, da je dotična ženska Zofija K., koje mož je ponorečil pred letom v tovarni, je brez vsakega premoženja in pripača domači občini.

„Zofija K.“, je ponovil poiglasno ter takoj poprašal župana, kje da se nahaja uboga delavčeva družina.

Kmalu nato sta odšla učitelj in župan v bližnjo gostilno.

II.

V gostilni je sedela ženska, stara kakih 30 let, s tremi otroci. Večja, brat in sestrice, sta sedela po-

leg matere ter zadovoljna grizla suhi kruh, manjšega pa je pestovala.

Ko sta vstopila učitelj in župan, so se ozrli vsi na njiju. Otroka sta se prišla matere, ta pa je gledala osuplo — učitelja.

Bil je on, ki jo je nekdanj ljubil, on, ki ga je lahkomišleno zavrgla. Postaral se je sicer že, toda spoznala ga je takoj.

Pa tudi ona! Bila je nekdanja Zofka. Izgubila je sicer lepota, minula so rudeča lica in na mesto nekdanjega prevzetnega pogleda je stopil pogled otožen, obupan.

Dobro je opazil to učitelj in komaj se je premagal, kajti stopili so mu zopet živo pred oči nekdanji časi, ko mu je zatrejevala lepa Zofka in ko je bil tudi sam prepričan:

„Edino moja!“

Ljubil jo je res; ljubil sveto in s celo dušo — njo, ki ga je v resnici prezirala. Hotel jo je osrečiti, toda ona ni hotela, kajti bil je le učitelj; ona pa lepo dekle, ki lahko izbira. Toda usoda ji je bila nemila.

Vsega tega se je spomnila sedaj in bila je še bolj nesrečna. Podala sta si roke, kakor nekdanja znanca in pred odhodom je stisnil učitelj hčerki lepo darilce v roko.

Zapuščena družina se je nastanila v mali koči konec vasi. Borno so živeli, toliko da jim ni bilo potreba beračiti. Mati je sicer delala vsak dan pri sedih ter zaslužila par grošev, toda kaj šteje to celi družini. Podpora, ki jo je dobivala, pa je bila zelo skromna.

Micka in starejši bratec sta obiskovala šolo, najmlajšega pa je imela mati doma. Otrokom se je takoj priljubil učitelj in rada sta mu pripovedovala vse, kar sta že doživela. Posebno pa je govorila še Micka mnogo o svojem rajnem očetu. Trdila je celo, da ni imel mame rad in da se je ta mnogokrat jokala zavoljo tega.

Učitelj ji je sicer ugovarjal in trdil nasprotno,

toda mala, razumna Micka je ostala pri svojem prepričanju.

III.

Minula je jesen.

Listje dreves je odpadlo in odšle so ptice selilke. Komaj so spravili ljudje svoje poljske pridelke, je že pokril sneg polja in travnike z belo odejo. In vse je bilo tiho, vse žalostno; vse je spalo. Žalostno je bilo tudi v mali koči na koncu vasi.

Otožno je brlela lučica na mizi ob postelji, v njej pa je ležala mati treh nepreskrbljenih otrok — bolna. Bila je blede in težko je dihala. Otroci so pa stali okoli nje ter se jokali. Prvič, ker se jim je usmilila mati, drugič pa, ker so bili lačni.

Učitelj je izvedel o tem in odslej so dobivali ti ubogi otroci jesti pri njem. Trajalo je pa to le nekaj dni.

Bil je pravi zimski večer. Burja je grozno razsajala in gosto je padal sneg. Legel je že mrak na zemljo in odzvonilo je „Ave Marija.“

Učiteljevi otroci so klečali pred podobo Brezme, ter glasno molili:

„Češčena si, Marija!“

Komaj so dokončali, se odprejo duri in v sobo stopi stari mežnar. V roki je držal svetilnico, pod pazduho pa je imel nekaj v robec zavitega. Spošljivo želi vsem dober večer in zapre duri.

„Od kod pa pridete, Miha?“ ga nagovori hitro učitelj.

„E, nisem bil daleč. Sprevidela sva z gospodom župnikom ono bolnico, ki je prišla v jesen v vas!“

„Ono bolnico?“ se je začudil učitelj, „pa je res že tako slaba?“

„Zelo slaba“, je trdil mežnar. „Veste, jaz sem že videl v svojih štiridesetih letih, odkar sem tukaj, mnogo bolnikov in težko se varam. Ženska bo kmalu šla.“

„Bo šla“, se je zamislil učitelj.

(Dalje prihodnjič.)

tarni taktiki socialne demokracije. Takih trpkih besed kritike voditelji socialne demokracije od svojih zaupnikov, ki so vendar le in samo njihovi poduradniki, še nikdar v svojem življenju niso slišali. Nezadovoljni so bili z njihovo „hofratspolitiko“, kakoršna je sedaj pri socialdemokrati v modi, ker je „socialdemokratične mase ne razumejo.“ Več socialdemokratičnih govornikov je zahtevalo, da morajo njihovi poslanci v bodoče kratkoma vse obstruirati. Vodje so pa odgovarjali, da bi jih potem pri bodočih volitvah „nagnalo ljudstvo s palicami.“ Temu pritrjujemo tudi mi. Zahteva po obstrukciji ne odvarja kakšni stvarni potrebi, temveč bi naj dosegla samo to, da se spravi novega duha v otopele ljudske mase socialne demokracije. Splošno se je povdarjalo, „da se mora nekaj zgoditi“, toda kaj, tega nihče ne ve. Nekateri so zato jeli klicati po obstrukciji. V hrupni obstrukciji, združeni s kravali in z visokodonečimi manifesti, si še mnogi obetajo rešitev. S tem pa vodje nikakor ne soglašajo, ker predobro vedo, da bi se le osmešili.

Končni vtis na celem zborovanju je bil ta, da se je vsestranski konstatiralo, da širokoustni in bahavi generali socialne demokracije v Avstriji niso v stanu ničesar napraviti, kar bi bilo v prid stranke in delavstva. Onemoglost in neplodnost socialne demokracije tedaj na celi črti.

Kakor že zgoraj omenjeno, se je na zborovanju avstrijske socialne demokracije pokazala velika nezadovoljnost nad „vspehi“ socialdemokratičnih voditeljev. To kar so povedali delegatje na Dunaju, ni nič drugega, nego odmev širokih ljudskih mas vsled velikanskih izgub, ki so zadele v tem letu socialno demokracijo. Število njenih organiziranih članov je padlo v tem letu od 195.524 na 142.027, torej za celih 53.497 članov. Ta velikanska izguba — več kot ena četrtina vseh politično organiziranih — pove pa že vse. Pove, da se je jelo svitati v glavah „sodrugov“ in da je popolnoma odpovedala socialdemokratiška demagogija. Tudi od državne komisije socialno-demokratičnih rudarjev je letos odpadlo 7058 članov, med tem, ko je pa naraslo število češke separatistične socialne demokracije, katere noče o nemški nič slišati, za celih 20.000 članov.

Včeraj se je vršila sklepčna seja kongresa. — Sklenili so, da se vrši prihodnji občni zbor za leto 1914 v Graecu.

Socialna-demokracija proti krščanstvu.

Kakor smo že kratko poročali, so se vršila pred nekaj dnevi v Berlinu velika zborovanja, kojih namen je bil, pospeševati zlasti izstop „sodrugov“ iz cerkve. Na vseh štirih zborovanjih so nastopili kot referentje socialdemokratični državni poslanci: dr. Liebknecht, Pegeus, Vogtherr in Hoffmann. Z vsem povdorkom so ti možakarji pozivali k izstopu. „Sodrug“ Liebknecht, sin umrlega voditelja nemške socialne demokracije, je označil gibanje za izstop iz cerkve za nekaj program socialne demokracije. Boj zoper cerkev je dolžnost vsakega pravega socialnega demokrata — to in nič drugega ni tedaj pravilno tolmačenje Liebknechtovih izjav. Poslanec Pegeus je menil, da se mora pričakovati izstop iz cerkve od vsakega socialnega demokrata, „osobito pa še od onih, ki se očito in s ponosom prižnavajo za socialne demokrate, kajti socialdemokratični program zahteva ločitev cerkve od države. Do tistega časa pa, ko bo na Pruskem dosežena ločitev cerkve od države, bo nam treba še dolgo čakati. Zato ne čakajmo še nadalje na to še oddaljeno dobo, marveč že kar sedaj izvršimo ločitev na ta način, da se vsak tisti, ki že v notranjem ne pripada več h cerkvi, v vsej obliki loči od nje. Cerkev je orodje razrednega gospodstva. Kdor pa pobija gospodstvo slojev, ta tedaj ne more pripadati h državni cerkvi.“

„Sodrug“ poslanec Hoffmann se je pobahal s tem, da je govoril pred kratkim časom v Lizboni na Portugalskem v neki katoliški ugrabljeni cerkvi. In tam je zastopal Hoffmann nemške svobodomisleece. Sramotna in brezverska portugalska vlada je s to pripovedjo, kako se prepušča katoliško cerkev za bogokletne govorance svobodomisleece, dovolj označena.

Vspreh vseh štirih velikih berlinskih socialno-demokratičnih zborovanj je bil, da se je izjavilo 1328 bseb za izstop iz cerkve. Ali je še v tem slučaju vera zasebna stvar? Naj se nam prizanes s takim hinavstvom! Ker v Nemčiji ne gre več s političnimi in gospodarskimi štrajki, so pa sedaj poskusili z verskim. Opazovalec gibanja socialne demokracije postaja vedno jasnejše, da stremi vsa socialna demokracija za tem, da bi odvrnila širše ljudske mase od krščanstva. Politični program socialne demokracije je izgubil vsled tega novega koraka silno veliko; a emancipacija od cerkve in s tem tudi od vseh določenih moralnih zakonov ima za ljudske mase privlačljivo in zapeljivalno moč. Značilno pri vsem tem pa je dejstvo, da je ves tozadevni sunek nemške socialne demokracije naperjen v prvi vrsti le na protestantovski del nemškega prebivalstva. Kaj porečejo k temu gibanju razni protestantovski pastori —

Mahnerti, Mayi et tutti quanti? Ali bi ne kazalo bolje, odvrniti svoje ožje rojake-protestante od brezversstva, nego loviti po naših krajih neznačajne, odpadniške duše?

Politični pregled.

Državni zbor.

Po petdnevnem odmoru ima danes državni zbor zopet sejo. Odločitev v rusinsko-poljskih spravnih pogajanjih še ni padla, zato bo današnja seja samo pripomoček, da se pridobi še nekaj časa. Cesar se je baje izrekel napram cesarskemu namestniku Korytowskemu, katerega je sprejel v daljši avdijenci, zelo odločno za sprejem volilne reforme. Dozdaj pa kljub tej najvišji želji še ni prišlo do sporazuma, a vendar se računa s precejšnjo gotovostjo na pfekt. V Lvovu so bili te dni zbrani razni rusinski in poljski voditelji, ter so se vršila neprestana pogajanja, toda, kakor rečeno, še brez rezultata. Voditelj Rusinov, Lewicky, se je že vrnil na Dunaj, kjer je poročal, da so njegova pogajanja s Korytowskim izpadla negativno. Ko bo dobil Stürgkh od Korytowskega informacije, se bo odločilo, ali bo nadaljeval s pogajanj, ali ne. Vsled želje k rone se to vsekakor pričakuje. Pogajanja poljskih strank se v Lvovu nadaljujejo. Ker bi v slučaju nesporazuma začeli Rusini s hrupno obstrukcijo, bi bila usoda finančnega načrta za tokrat bržčas zapečaten.

Kot zanimivost bodi omenjeno, da je ministrstvo Stürgkh v ponedeljek, dne 3. t. m., završilo drugo leto svojega obstoja.

V izseljeniškem škandalu je zaznamovati novo fazo. Vlada, koje izseljeniško politiko se je v odseku odobrilo, nadaljuje s strogo preiskavo in je zopet pozaprla več agentov in drugih krivcev: v Krakovu 16, v Lvovu baje 200 in nekaj tudi v Černovicah. V Krakovu je zaprla tudi izseljeniški biro „Austro-Americane“, ki je od države subvencionirana, s čimer je škandal še večji. Tudi preiskave po drugih birojih te družbe so prinesle za njo mnogo obtežilnega.

Canadian Pacific objavlja neko statistiko izseljencev, po kateri je ona izselila iz Avstrije leta 1913 samo 11.864 ljudi, med tem, ko so h družbe, združene v poolu, 171.937.

Cesar želi, da se gališka volilna reforma reši.

V avdijenci gališkega cesarskega namestnika viteza Korytowskega je izrazil cesar nado, da se bo cesarskemu namestniku vendar le posrečilo, združiti zastopnike obeh narodnosti ter rešiti v dež. zboru volilno reformo, da nastopi v Galiciji toli zaželeni red in mir. Rusini so se izjavili, da ne morejo tako dolgo nadaljevati pogajanja, dokler ne dobi Korytowski soglasanja vseh poljskih predlogov za svoje predloge. Oni zamorejo zavzeti le k onim propozicijam svoje stališče, o katerih vedo, da bi jih v slučaju soglasanja tudi Poljaki sprejeli.

Hrvaška kriza.

V soboto in nedeljo se je hrvaško-srbska koalicija bavila z načrti barona Skerleca. Članj koalicije, ki so konferirali z ogrsko vladjo, so dobili namreč vtis, da hoče grof Tisza pred vsem razveljaviti izjemne navedbe bivšega komisarja in še le pozneje odpraviti komisarijat in sicer še le tedaj, ko bo že imela vlada gotovost, da Hrvati ne bodo stavili zaprek obnovitvi finančne nagodbe, ki poteče dne 31. decembra t. l. Baron Skerlec pa se sklada s koalicijo in zahteva, da se poprej zopet uveljavi ustava. Koalicija se bo najbrže odločila, da bo zahtevala takoj proste in čiste volitve ter ustavno stanje.

Po poročilu zadnjega „Doma“ se je dne 20. avgusta letos sklenil sporazum med koalicijo in seljaško (kmečko) stranko in sicer potom dogovora med Grgo Tuškanom in Št. Radičem v Sisku. Kasneje se je stvar razpravljala in končno veljavno sklenila v Zagrebu med Radičem na eni in Lorkovičem, Poljakom in Pribeževićem na drugi strani. Kmečka stranka pojde s koalicijo tudi v slučaju eventualne obstrukcije. Ker je „Pokret“ nato pri neki priliki pisal, da postane ta sporazum definitiven še le tedaj, ko mu pritrji Stranka prava, izjavlja Radič, da je bil njegov sporazum s koalicijo sklenjen dne 30. julija 1913, s Stranko prava pa dne 12. marca 1912. Na podlagi vsega tega se v političnih krogih smatra, da gotovo pride do volilnega sporazuma vseh treh strank.

Skupni budget.

Skupni budget za prvo polovico l. 1914 znaša 399 milijonov. Redne zahteve znašajo 281 milijonov, med temi za armado 234, za mornarico 35 milijonov. Izredni stroški za vojaščino so preračunjeni na 115 milijonov. Ubogi davkoplačevalci.

Ogrski državni zbor

Včeraj, dne 4. t. m., je imel ogrski državni zbor zopet hrupno sejo. V zbornico je prišla zopet opozicija in je prišlo med njo in večino do ostrih konfliktov in hrupnih nastopov. V zbornico je prišla tudi parlamentarna straža, da bi odstranila tri najglasnejše opozicionalce. Ker so pa ti že prej zapustili dvorano, je straža zopet odšla. Ker je proti koncu opozicija zbornico zapustila, je nastal mir in je bila seja kmalu zaključena.

Volitve na Badenskem.

Ker so se pri ožjih volitvah nacionalni liberalci, socialni demokratje in freizinovci še tesneje združili zoper centrum in konservativce, si je zamogel centrum priboriti le en nadaljni mandat. Mandat je bil poprej v posesti socialdemokratov. Po številu mandatov so sedaj stranke tako-le zastopane (število v oklepaju pomenja število mandatov v prejšnjem zasedanju): centrum 30 (26), konservativci 5 (3), narodni liberalci 19 (17), socialni demokratje 13 (20), freizin 5 (7), divjak 1 (—). Številke osvedočujejo pred vsem uničujoč poraz socialne demokracije, ki je izgubila v tem volilnem boju kar eno tretjino mandatov. Pridobile so le stranke desnice: centrum štiri, konservativci dva mandata. Pridobitev narodnih liberalcev je le navidezna, kajti ta dva nova priborjena mandata sta nasprotnika rumeno-rudečega bloka in nočeta imeti opraviti s socialno demokracijo. Še bolj pa velja to o divjaku. Rudečkarsko-rumena večina stoji tedaj na prav trhlih nogah, kajti cel freizin, socialna demokracija in nacionalni liberalci, vsi skupaj tvorijo komaj slabo večino 37 mandatov, med katerimi sta celo dva, na katere se ne more s sigurnostjo računati. Združena desnica pa šteje 35 mandatov. Desnici se tokrat sicer še ni posrečilo, da bi si priborila večino, toda sunek na desno je bil prav krepak.

Volitve v Italiji.

Končan je volilni boj in znani so izidi ožjih volitev iz vseh okrajev. Pri ožjih volitvah je bilo izvoljenih 52 pristašev ministrstva, 17 radikalcev, 5 republikancev, 2 reformirana socialisti, 19 oficijelnih socialistov in 6 katoličanov.

Celotkupni izid vseh volitev je tedaj sledeči: 315 vladnih pristašev, 75 socialnih demokratov (od teh 37 reformiranih), 33 katoličanov, 9 republikancev, 34 radikalcev in 51 monarhističnih opozicionalcev. Vladina večina, k tej je prištevati tudi katoličane in radikalce, znaša tedaj 400 glasov. Ker so obljubili vsi vladni poslanci, ki so bili izvoljeni s pomočjo glasov katoličanov, da bodo glasovali proti vpeljavi ločitve zakona in proti temu, da bi se odstranil verski pouk iz šol in sploh zoper vse cerkvi sovražne nakane, si bo vlada dobro premislila, predno bo prišla na dan s cerkvi sovražnimi zakoni in kulturnimi vprašanji. To pomenja popoln poraz protiverskih teženj republikancev in republikanov v Italiji. Katoliški krogi so tega preokreta seveda zelo veseli.

Bosna.

Pogajanja med hrvaškimi in muslimanskimi poslanci glede delazmožnosti bosanskega sabora so končana. Pri konferenci je prišlo do popolnega sporazuma. Izdan je bil komunike, ki pozivlja vlado, da naj čimprej izposluje predskanico jezikovnega zakona in skliče sabor in predloži predlogo o znani reformi, ki bo varovala tako interese kmetov, kakor turških ag. Če vlada izpolni te zahteve, potem se Hrvati in muslimani zavežejo, da stopijo v vladno večino v saboru.

Rusija.

Ruski mornariški minister je zahteval od dume 77.752.549 rubljev za nove bojne ladje do l. 1919.

Francosko.

Glasom poročila lista „Euzelsior“ gradi francoski generalni štab že celo leto celo vrsto novih trdnjav ob francosko-italijanski meji.

Spor med Združenimi državami in Mehiko.

Poslanik Združenih držav je izročil mehikanski vladi ultimatum. V ultimatumu se zahteva, da mora Huerta odložiti predsedstvo in ne sme določiti nobenega člana svoje vlade za naslednika. Ultimatum je bil odposlan v nedeljo, odgovor dozdaj še ni prišel. Predsednik Wilson se je odločil, podpirati z vsemi sredstvi kandidature generala Caranza za mehikanskega predsednika. V ta namen hoče poslati v Mehiko še bo treba tudi vojaštvo. Spor je zelo nevaren in bi znal priti do novega krvoprelitja. Združene države nastopajo proti Mehiki zato tako nasilno, ker zahtevajo to nenasični petrolejski magnati, za katere je Mehika vsled svojih bogatih petrolejskih zakladov prava obljubljen dežela. Izgubiti pa mora samostojnost, da se jim ne bo treba bati konkurence in to bodo lahko izžemali kakor ljubo.

Na Balkanu.

Grška se uklanja.

A t e n e, dne 4. novembra. Grška vlada je naročila svojima poslanikoma v Rimu in na Dunaju, naj ondotnima vladama izročita noto Grške, v kateri Grška pravi, da grška vlada ni nič storila, kar bi bilo oviralo ali onemogočilo delo komisije za določitev albanskih meja. Delo zavlada je obnašanje avstrijskih in italijanskih zastopnikov. Grška se bo sklepu Evrope popolnoma pokorila.

Bolgarski manifest na prebivalstvo v Traciji.

Pretekli teden je bolgarska vojska zopet zasedla Tracijo. Pri tej priliki je bolgarska vlada izdala v bolgarskem in turškem jeziku manifest, v katerem pravi med drugim:

Po dolgi in krvavi vojni sta Bolgarska in Turčija dne 29. septembra 1913 sklenili mirovno pogodbo, glasom katere pripadejo nekatere prej turške pokrajine Bolgarski. Te pokrajine je pravkar okupirala bolgarska vojska. Vspričo te okupacije izjavlja bolgarska vlada v imenu carja Ferdinanda, da goji napram vsemu prebivalstvu brez razlike vere in narodnosti ista čustva naklonjenosti in prijateljstva. Da se pozabijo krvavi dogodki, ki so povzročili toliko gorja in da zavlada zopet blagodejen mir, smatra bolgarska vlada za svojo dolžnost, da proglasi v imenu carja Ferdinanda splošno amnestijo za vse one, ki so se udeležili vojnih operacij. Vse bolgarske civilne in vojaške oblasti imajo najstrožje povelje, da spoštujejo vero in narodnost državljanov in da skrbijo za njihovo osebno svobodo in za nedotakljivost njihove osebe in njihovega imetja. Državljeni Nove Bolgarije brez razlike vere in narodnosti uživajo iste pravice, kakor jih v smislu ustave uživajo vsi ostali državljani v carstvu.

Vsem oblastem je strogo ukazano, da spoštujejo versko in naučno svobodo in da ščitijo verske običaje in svetišča posamnih veroizpovedanj.

Bolgarska vlada poziva nove državljane, naj se posvetijo mirnemu delu, pri katerem bodo uživali vse pravice, katere jim dajejo državni zakoni in ustava.

Ob enem se vlada nada, da se bodo novi državljani odlikovali s svojo zvestobo do carja Ferdinanda, z vdanostjo k novi domovini, s spoštovanjem zakonov in z bratškimi čustvi napram svojim sodržavljanom.

Ta manifest so podpisali vsi ministri.

Bolgari za prestop h katoliški cerkvi.

Na nedeljskem zborovanju narodne lige so se izrekli vsi govorniki za prestop Bolgarov h katoliški cerkvi. Sklenili so, pozvati prebivalstvo, da prireja shode, na katerih se bo razpravljalo o pospeševanju prestopa. Sprejeta resolucija poziva vlado, kakor tudi duhovščino in eksarha, da dejanski najkrepkeje podpirajo misel združenja Bolgarov z grško-katoliško cerkvi.

Princ Wied — knez nove Albanije.

Princ Wied je kandidaturu za albanski prestol oficijelno sprejel. Italija in Avstrija soglašata s to kandidaturo. Nemčija temu ne ugovarja. Francija, Rusija in Anglija se sicer še niso izrekle za to kandidaturu, toda pričakuje se to v najkrajšem času.

Srbija in Črnagora.

Cetinje, dne 4. novembra. Pogajanja med Srbijo in Črnogoro zaradi meje so končana. Prišlo je do popolnega sporazuma.

Belgrad, dne 4. novembra. Srbski tiskovni urad brzojavlja: „Piemont“ izve, da je prišlo v pogajanjih med Srbijo in Črnogoro do popolnega sporazuma, razen v nekaterih podrobnih vprašanjih. Še tokom tega fekočega tedna bo cela pogodba perfektna.

Sava Grujić †.

Belgrad, dne 4. novembra. Včeraj zjutraj je umrl general Sava Grujić, bivši ministrski predsednik in predsednik državnega sveta. Star je bil 73 let.

Enver beg se poroči.

V kratkem se ima izvršiti že davno nameravana poroka Enver bega s sultanovo nečakinjo Nadjeh. Zapreke dela samo nevestina mati, kateri je begovo dostojanstvo prenizko. Enver beg bo zato povišan.

Raznoterosti.

Pri sv. očetu. V ponedeljek, dne 3. t. m., je papež sprejel v avdijenci nadškofa in bosanskega metropolita dr. Josipa Stadlerja. Sv. oče je sprejel nadškofa zelo pristržno ter se je dolgo časa razgovarjal z njim. Sv. oče je sprejel v avdijenci tudi pomožnega škofa dr. Ivana Šariča. Sv. oče je bil izvanredno ljubeznjiv in zgovoren s škofom-pesnikom. V znak priznanja in osebne naklonjenosti je daroval papež škofu dragocen zlat škofovski križ z briljanti. Tudi v avdijenci našega prevzvišenega knezoškofa so bili sv. oče preprijazni.

Cesar na grobovih svojih ranjkih. Na dan vernih duš je obiskal tudi naš cesar grobove svojih dragih. Ob 8. uri zjutraj se je podal, spremljan od kapucinskega gvardijana, v cesarsko obiteljsko grobnico v kapucinskem samostanu, kjer je opravil molitve na grobovih cesarice Elizabete, prestolonaslednika Rudolfa, kakor tudi na grobovih svojih starišev. Ko si je ogledal še okrašeno rakev nadvojvode Rainerja, se je zopet vrnil v Schönbrunn.

Iz politične službe. Okrajni glavar Friderik baron Schweickhardt je imenovan za namestniškega svetnika.

Iz učiteljske službe. Začasna učiteljica v Št. Ilju v Slovenskih goricah Marija Franz je imenovana stalnim učiteljicam istotam; istotako provizorična učiteljica na Spodnji Poljskavi Angela Sabati; provizorična učiteljica v Hočah Ljudmila Bratkovič je imenovana za stalno učiteljico istotam; provizorična učiteljica pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah Mat. Stanetič je imenovana za stalno učiteljico istotam; začasni učitelj pri Sv. Janžu pri Dravogradu Jožef Serbec je imenovan za stalnega učitelja istotam; provizorični okrajni pomožni učitelj v Mariboru Mat. Janžekovič je imenovan za stalnega učitelja na

deški šoli v Slovenski Bistrici. — Službo ste menjali stalna učiteljica v Črešnjevcu Pavla Miklavc in stalna učiteljica v Jarenini Marija Lenart. — V stalni pokoj je stopila začasno upokojena učiteljica Cecilija Teržan v Hočah.

Osebna vest. Dr. Avgust Stegenšek, profesor bogoslovja, se je vrnil dne 1. t. m. s svojega poučnega potovanja po sv. deželi. Največ časa se je mudil v Jeruzalemu v svrhu arheoloških študij.

Stoletnica Andreja Einspielerja. Dne 13. t. m. bo minilo sto let, odkar se je rodil v Rožu buditelj in voditelj koroških Slovencev blagi Andrej Einspieler. Njegove zasluge za našo narodno obrambo so neprecenljive. Zlasti Korošcem je bil pravi oče in je njegov spomin nesmrten. Slava njegovemu prečastnemu spominu!

Lapsus calami. V zadnji številki nam je zagrajal tiskarski škrtat eno zelo poredno, skoro bi rekli — hudobno. Naslov uvodnega članka bi se bil moral glasiti, kakor so čitatelji gotovo že sami našli: „Gospodska stranka“, a hudobec je napravil: „Gospodarska stranka.“ Povemo mu, da si s tem ni priboril naše naklonjenosti in ga bomo mi ubogi korektorji preganjali še ostreje, kot dozdaj.

Kukovec in jarina. Na shodu v Zalcu je dr. Kukovec, kakor znano, vzel na muho posebno tudi kaplane. Dal jim je najbolj „mastne“ priimke, kar jih je mogel najti v svojem političnem abecedniku. Mogoče, da ga je to študiranje in iskanje primernih izrazov, s katerimi bi dokazal svojo ljubezen do kaplanov, spravilo v tisto znano utrujenost, da „je šel počivat.“ To so ubogi, ti slovenski kaplani! Jari so, mlečnozobi so in Bog ve, kaj še bodo gospod dr. V. Kukovec znašli, da jih primerno označijo. Pa gospod dr. Kukovec ne bodo zamerili, če tukaj javno povemo, da so imeli oni tudi enkrat mlečne zobe, da so bili tudi pri njih časi, ko so bili jari, enako kakor se je to godilo vsem ljudem in torej tudi kaplanom. Ta mlečnozobnost in jarina pa mineta sami od sebe in ljudje tudi nimajo navade, da bi to razglaševali med svet. No, če so nekateri drugega mnenja in če mislijo, da je za to treba doprinesiti celo dokaz resnice pod kozolcem, ne moremo nič za to.

Hoch Deutschland! „Edinost“ poroča: Knjigotržec Fischer v Pulju — poljski čifut — prodaja mornariškim in vojaškim krogom in slavni puljski policiji pod nosom razglednice z napisi: „Wir heissen Deutsche, kennt ihr unser Zeichen — Das neue Banner schwarz und weiss und rot. — Wie seine stolzen Farben nie verbleichen. — So bleiben wir treu bis in den Tod.“ In: „Es gibt ein Deutschland gross und mächtig — daß über alle Grenzen geht.“ In: „Dir möcht ich diese Lieder weihen — geliebtes deutsches Vaterland. — Denn dir, dem neuerstandnen, freien — Ist all mein Sinnen zugewandt!“ Zakaj li smo citirali te fletne napise? Nikar ne mislite, da kličemo po konfiskaciji. Hoteli smo le konstatirati, da ista puljska policija, ki ne vidi na teh razglednicah nič izpodtakljivega, je hitro konfiscirala razglednice, na katerih so bile le slike štirih balkanskih vladarjev! Kako že stoji na tistih nekonfisciranih razglednicah? Hoch Deutschland! Ueber aller Grenzen!

Ker je Slovenec. Na akademiji vpodobljajočih umetnosti na Dunaju je bilo oddati mesto profesorja arhitekture. Mesto je bilo prazno vsled smrti znanega arhitekta Otto Wagnerja. Profesorski kolegij je predlagal trikrat uno et primo locu kot naslednika profesorja na akademiji v Pragi arhitekta Plečnika. Plečnik je priznано najboljši Wagnerjev učenec in se je tudi dijaštvo navdušeno izreklo zanj. Naučno ministrstvo je pa poteptalo v tla avtonomijo visoke šole, prezrlo sklep profsorskega kolegija in želje vsega dijaštva ter imenovalo za Wagnerjevega naslednika nekega arhitekta Bauerja, ki je nasprotnik Wagnerjeve smeri, samo zato, ker je Plečnik rodom Slovenec in ker je njegovo slovansko mišljenje znano. Lepa morala to: ker si Slovenec, ako tudi talent, moraš biti zapostavljen, če si Nemeec, ako prav šušmar, potem prideš naprej. Kaj čuda, če se Avstrija vedno bolj pogreza v lastno blato. Na takih krivičnih načelih ne mora obstojati nič zdravega, dobrega in velikega.

Patriotizem. K proslavi stoletnice bitke pri Lipskem, ki se je vršila v Velikovu, ni bil povabljen „Kriegerverein“, ki bi vendar prvi smel reflektirati na to. Saj se poznamo. Društvo je preveč patriotično in se torej ne more priklopiti taki protipatriotstriki proslavi.

Patriarh Bogdanovič. V nedeljo, dne 2. t. m., so v Karlovcu pokopali ob ogromni udeležbi truplo bivšega patriarha Bogdanoviča. Zbran je bil ves avstro-ogrski pravoslavni episkopat ter po deputacijah tudi srbski, grški in turški pravoslavni episkopi. Cesarja je zastopal zborni poveljnik Rhemen, srbskega kralja pa znani general Jankovič. Pogrebni spreved je vodil začasni vođa patriarhata Grujič. Patriarha Bogdanoviča so pokopali poleg njegovega prednika Brankoviča.

Avtomobilna nesreča. Pred enim tednom se je peljal gospod Franjo Natek, c. kr. nadoficijal pri pošti v Celju, s svojo rodbino iz Št. Pavla v Savinjski dolini na kolodvor v Št. Peter v Savinjski dolini. Pred Cvenklnovo hišo v Št. Petru nenadoma pridivja avtomobil za vozom, ne da bi dal znamenje. Konj se splaši, napravi z vozom tak skok, da se voz prevrne in dirja s prevrženim vozom naprej. Razum e-nega sina, ki se mu ni nič zgodilo, in voznika, ki se

je le malo pobil, so drugi dobili vsi večje ali manjše poškodbe. Zlasti je imel petletni sinček vso glavo krvavo. „Ljudomil“ avtomobilist, ki se je povrh še nepostavno vozil, pa je med tem oddivjal naprej, tako da se še zdaj ne ve, kdo da je bil. Vsi Natekovi so že, hvala Bogu, izven nevarnosti, skoro popolnoma zdravi; divjaškim avtomobilistom pa bi se moralo vendar le nekako zabraniti enako postopanje.

Štajersko.

Maribor. (Brezmejno lopovstvo.) V noči od večeraj na danes so neki neznani lopovi (govori se, da v uniformah) prevrgli stari kip sv. Janeza (Krstnika na starem mariborskem dravskem mostu na Gajškovo dvorišče. Naši očeti in predniki so Bogu v čast stavili na mostovih in razpotjih razne kipe, križe itd., a današnji Ferrerovci jih pa po portugalskem vzgledu mečejo na dvorišča. Škandal, posebno ker se barabski storilci prištevajo med takoimenovane boljše kroge. Radovedni smo, s kakšno vnemo bo naša policija poiskala zločince.

Ribnica na Pohorju. (Zrakoplov.) V nedeljo, 2. t. m., po eni uri popoldne pa do blizu tretje ure se je tukaj pri Ribnici videl zrakoplov na južnovzhodni strani. Zrak ga je precej motil ter je začel pesek metati na tla. Ker je bilo pretežno, sta blizu Ribnice dva izstopila, potem je zrakoplov naglo plul proti Mariboru.

Središče. Vabimo k okrožnemu združenemu shodu, kateri se vrši v nedeljo, dne 9. novembra, v prostorih kmečke posojilnice (blizu farne cerkve) v Središču. Začetek ob 11. uri popoldne (točno). Dnevni red: 1. Volitev okrožnega načelnstva. 2. Določitev kraja za prihodnji okrožni shod. 3. Načrtovanje za poslovanje. 4. Predavanje: delo za ljudski blagor in posojilnice. 5. Slučajnosti.

Zalec. Kako strahovit je bil poraz Turkov dne 26. oktobra v Vrbjih, kaže med drugim tudi to, da je turška vlada postala takoj mehkejša nasproti Grkom in je upanje, da se tudi med Grčijo in Turčijo kmalu sklene mir in tako prepreči četrta balkanska vojska.

Središče. Poročil se je dne 27. oktobra v cerkvi sv. Duha gospod Jakob Lončarič, c. in kr. podkovski mojster 11. havbične baterije v Sarajevu, doma iz Grab, z Marijo Kranjc, posestnikovo hčerjo iz Obreža. Cerkveni obred je izvršil ženinov brat, častiti gospod Josip Lončarič, kaplan pri Sv. Juriju ob Taboru. Na gostovanju se je nabralo 20 kron za Slovensko Stražo. — Mladima poročencema: obilo sreče!

Št. Jurij ob Taboru. Ubil se je dne 28. oktobra širom Savinjske doline znani konjač Anton Žnidaršič v Šmiklavžu. Padel je skozi strop v hlev in dobil take poškodbe, da je, ne da bi se več zavedel, izdihnil.

Šoštanj. V nedeljo, dne 9. t. m., ob 3. uri popoldne, se vprizori pri Rajsterju ljudska igra v štirih dejanjih „Stari in mladi.“ Snov je zelo poučljiva in je vzeta popolnoma iz kmečkega življenja. Kaže nam jasno, da otroci, ki ne spoštujejo svojih starišev, ne morejo doseči sreče in da jih zadene zasluzena kazen. Pričakuje se obilne udeležbe.

Zalec. Na vernih duš dan, pred osmo uro na večer, je začela goreti hiša J. Ježovnika, nemškega veleposestnika v Arjivasi. Došlo je več požarnih bramb, ki so ogenj omejile in ubranile prvo nadstropje in pritličje. Uničene so podstrešne sobe in podstrešje s streho. Med splošno zmešnjavo je bilo izvršenih več tatvin; tako na primer je bila ukradena srebrna jedilna uprava in več drugih dragocenosti. Goreti je začelo v podstrešju, a ni dognano, kako se je zanetil ogenj. Najbolj verjetno je mnenje, da vratica v dimnik niso bila zaprta. Ježovnik je zavarovan.

Vzorna je sestava

Faysovih mineralnih pastilj vsled tega, ker tvorijo v glavnem vse zdravilne tvarine iz izvrstnih običinskih izvirkov šte. 3 in 18. Izvirek šte. 3 učinkuje zdravilno zoper obolenje in zdražljivost dihalnih organov. Izvirek šte. 18 pa naravnost izvrstno učinkuje na želodec in čreva. Iz tega sledi, da so Faysove pristne mineralne pastilje v enaki meri izvrstno zdravilno sredstvo zoper katar itd. Skrbno je pa paziti na ime Fay. Škatljica stane K 1.25.

Koroško.

Prav po koroško! Ob Dravi, kjer se stikata slovenski (!) občini Škocjan in Rikarjvas (St. Vid, v Zgornji Podjuni, stoji postajica južne železnice: Rikarjvas. Tam je dne 2. t. m. uradoval mladenič, ali na to postajo novoprideljen, ali samo v pomoč — navadno se ga še ni videlo na tej postaji —, ki odlični stranki na razločno in ponovno slovensko zahtevo ni hotel izročiti k večernemu vlaku dva vozna lista v Celovec. Še le posredovanje glasne sopotnice je pomaglo stranki do zaželenih listkov. Nedeljski lovec, nemški vpadalec iz Celovec, so uradnišću sekundirali s — kazanjem zob in germanskimi pogledi na slovensko stranko. To je pa pustilo prav hladnega P. V.—a.

Učenca Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito **olje za sluh** odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni „Zur Sonne“, Graz Jakominiplatz 14.

iz poštene rodbine, s primer-
no šolsko izobrazbo sprejme
Vinko Pustovrh, Celje,
Narodni dom. 209
XXXXXXXXXXXX
**Zahtevajte v go-
stilnah list Straža!**

Zahvala.

Povodom nenadomestljive izgube, ki nas je zadela vsled smrti našega iskreno ljubljene, nepozabnega soproga in očeta izrekamo globoko čutečo zahvalo č. g. duhovnikom, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za odkrito-srčno sočutje.

Posebno se še zahvaljujemo odboru Kmet. društva, posojilnice, izobražev. društva, občine Kokarje, sorodnikom ter prijateljem za mnoge darovane vence in za številno spremstvo na zadnji poti k večnemu počitku.

Nepozabnega rajnega priporočamo v mo-
litev in blag spomin.

Žalujoča rodbina

Zavolovšek (Brezovnik).

Rečica ob Savinji, dne 30. oktobra 1913.

Franc Pleteršek
Maribor **Zaloga**
Koroška
cesta 10. pohištva

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, žimnic, stolov in ogledal, otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

Franjo Duchek
svečar in medičar v Mariboru
Viktringhof ulica

priporoča veleč. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih sveč, kot voščenih, namiznih in mili sveč ter voščenk.

Postrežba točna! Nizke cene!

Cementna dela

kot cevi, plošče za tlakovanje, stopnice, korita, mejnike, sohe za plote, cevi za kanale in druga dela iz betona izvršuje točno in po nizki ceni.

Ferd. Rogač, Maribor

zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materiala
Fabriksgasse 17 (blizu frančišk. cerkve). Telefon št. 188.

Darujte za Slov. Stražo!

**Kdor ljubi
dobro kavo,**

uporablja kot pridatek

pravi zagrebški **Franck**:

z kavinim mlinčkom.

Z njim pridobi kava mnogo na
slastnem okusu ter fini vonjavi.

Njegova nadaljna dragocena pred-
nost je velika izdatnost.

am 45/25.648

IVAN TEMERL

stavbeni in strojni ključavničar, **Maribor**,
Brunngasse 6, tik hotela „Mohr“.

prevzame montiranja vsake vrste, ter popravi parnih stro-
jev, parnih napeljav, sesalnih napeljav, brizgaln vsake vrste,
trgarska dela iz železa in kovine. 97 Točna postrežba.

Najboljši in klobuki
se dobijo samo pri

Fr. Placotta : Ptuj,
Minoritski trg 4.

Nasproti slovenski cerkvi. — Popravila točna.
Solidna postrežba. 95

Demetrij Glumac

Glav. delavnica: **bakrar** Podružnica:
Maribor, Ptuj,

Kasarnska ulica 9 Sarnitzgasse 11

se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kot
montiranje parnih kotlov za parne stroje barvarnic, belilnic,
tovarn za usnje in sveče, za parne in vodovodne naprave
v bakru in železu.

Perilni kotli in kotli za žganje vedno v zalogi. Peronos-
pora brizgalnico lastnega izdelka. Kupujem po najvišji
ceni staro kovino, baker, medenino in cin.

Popravila vsake vrste točno in zelo po ceni. 98

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju **registrov. zadruga v lastni hiši**
z neomejeno zavezo

obrestuje hranilne
vloge po

5%

(Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta šte. 9

od dne vloge do dne vzdiga

prvo nadstropje

počenši s 1. januarjem 1913. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru **registrov. zadruga**
z neomejeno zavezo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 1/4 %. Obresti se
pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. poiož. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 %, na vknjižbo sploh po 5 1/4 %, na vknjižbo in
poročstvo po 5 1/2 %, in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri
drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje
za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izven praznikov. V
uradnih urah se sprejema in izplačuje denar. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.
Pojasnila se dajejo in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do
12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Stolna ulica šte. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).